

REVISIONSKONTORET

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Grundläggande granskning 2022

Grundläggande granskning 2022

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Nina Wennberg, certifierad kommunal revisor
Gunilla Beckman Ljung, revisionschef kvalitetssäkring

Gävle kommun 2023-03-30

Dnr.22REK8

www.gavle.se

Innehållsförteckning

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande	3
Grundläggande granskning av arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	5
Bakgrund	5
Avgränsning	5
Metod	5
Revisionskriterier	5
Bedömningsskala	6
Allmänt om nämnden	6
Målstyrning och måluppfyllelse	7
Nämndens planering	7
Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse delår 2	7
Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse per helår	8
Ekonomistyrning	13
Nämndens budget och resultat	13
Intern kontroll och riskanalys	15
Nämndens riskhantering och riskanalys	15
Nämndens internkontrollplan	15
Uppföljning av tidigare granskningar	17
Från tidigare grundläggande granskningsrapporter	17
Rekommendationer 2022	19
Nämndens yttrande över grundläggande granskningsrapport 2021	19

Yrkesrevisorernas sammanfattande ställningstagande

Utifrån den grundläggande granskning som utförts gör yrkesrevisorerna nedanstående bedömningar och rekommendationer.

Yrkesrevisorerna tar nedan ställning till om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt, om ekonomistyrningen är tillfredsställande samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningarna baseras på resultatet av revisionen inom de områden vi granskat.

Verksamhetens målstyrning

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens målstyrning som inte helt ändamålsenlig. Bedömningen baseras på att måluppfyllelsen till största del enbart baseras på genomförda aktiviteter som inte går att härleda till verksamhetsplanen för uppföljning. Nämnden har gjort ett aktivt val att i årets verksamhetsplan inte definiera vilka aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året för respektive mål.

Det är bara ett av nämndens mål som har indikatorer med mätbara målvärden som visar faktiskt utfall. Nämndens resterande fem mål saknar alltså indikatorer med mätbara målvärden och/eller utfall. Yrkesrevisorerna har svårt att bedöma nämndens måluppfyllelse.

Ekonomistyrning

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens ekonomistyrning som tillfredsställande. Bedömningen baseras på nämndens ledning, styrning och uppföljning gällande ekonomi för 2022.

Nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta. Nämndens resultat håller sig inte inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Nämndens underskott på -6,9 mnkr utgör 0,6 % av nämndens ekonomiska ram på 1 075,2 mnkr. Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning synes nämndens förklaring till avvikelser mot budget vara rimlig.

Vi noterar att ett tillfälligt budgettillskott på +25 mnkr som nämnden fått under respektive år 2021 och år 2022, inte inneburit att budgetramen höjts med motsvarande för 2023.

Intern kontroll

Yrkesrevisorerna bedömer nämndens interna kontroll som tillräcklig. Bedömningen baseras på att nämnden bedöms varit fullt delaktig i arbetet med riskanalys 2022. Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen har skett med utgångspunkt från antagen plan och därmed i enlighet med Gävle kommuns internkontrollreglemente 7§. Nämnden har även förbättrat periodiciteten avseende återrapportering.

Rekommendationer

Uppföljning av tidigare granskningar – sida 17

Rekommendationer 2022 – sida 19

Grundläggande granskning av arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Bakgrund

Den grundläggande granskningen är en del av den granskning som genomförs och syftar till att ge de förtroendevalda revisorerna en grund för beslutet att till- eller avstyrka ansvarsfrihet för nämnden i rapporteringen till kommunfullmäktige. Den ska också ge ett underlag till om kritik eller anmärkning ska framföras till nämnden.

I denna rapport tar den yrkesrevisor som är sakkunnigt biträde ställning till de grundläggande frågorna om

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Avgränsning

I den grundläggande granskningen ingår inte bedömning av nämndens genomförande av kommunfullmäktiges politiska uppdrag. Ej heller ingår granskning av verksamhetsrapport per delår 1.

Den grundläggande granskningen i rapporten är ett av underlagen för revisorernas bedömning om de ska tillstyrka att nämnden beviljas ansvarsfrihet.

Granskning av om räkenskaperna är rättvisande beskrivs i granskningsrapporterna för Gävle kommuns delårsrapport och årsredovisning. Eventuella fördjupade granskningar rapporteras i separata revisionsrapporter.

Metod

Metoder som använts i granskningsarbetet har varit följande:

- Dokumentanalys (till exempel sammanträdeshandlingar, verksamhetsplan, verksamhetsrapporter)
- Intervjuer/mejlkontakter
- Dialogmöte där de förtroendevalda revisorerna samt sakkunniga biträden deltar

Kommunrevisionen planerar årligen in ett dialogmöte med nämnden som ett led i den grundläggande granskningen. Inför dialogmötet ombeds nämnden att inkomma med skriftliga svar på frågor från kommunrevisionen som behövs för den grundläggande granskningen. Frågorna diskuteras sedan med nämnden under dialogmötet.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs av yrkesrevisor. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun 3 § p.1,2,4,5 och 6
- Nämndens reglemente
- Reglemente för intern kontroll 2 §, 5 § och 6–8 §§

- Kommunplan med årsbudget 2022
- Kommunstyrelsens anvisningar

Bedömningskala

Nedan anges den bedömningskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (ändamålsenlig, tillfredsställande och tillräcklig) är hämtade ur kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till.

Bedömningsbegrepp	Förklaring
Ändamålsenlig målstyrning Tillfredsställande ekonomistyrning Tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser som behöver åtgärdas.
Inte helt ändamålsenlig målstyrning Inte helt tillfredsställande ekonomistyrning Inte helt tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte helt uppfyllda. Det finns brister som behöver åtgärdas.
Inte ändamålsenlig målstyrning Inte tillfredsställande ekonomistyrning Inte tillräcklig intern kontroll	Revisionskriterierna är inte uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas. <i>Bristerna kan aktualisera frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet</i>

Allmänt om nämnden

Kort om nämndens ansvar

Utöver det som föreskrivs i "Huvudreglemente för kommunstyrelse och nämnder i Gävle kommun", kommunallagen och annan författning gäller bestämmelserna i nämndens reglemente. Enligt reglementet (senast reviderat 2020) har nämnden det politiska ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat:

- arbetsmarknad
- vuxenutbildning
- daglig verksamhet (EDV = enheten för daglig verksamhet)
- stöd och service till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga
- försörjningsstöd

Lagstiftning

Kommunallag (2017:725)

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling

Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

Nämndens verksamhet regleras av följande speciallagstiftning:

Skollag (2010:800)

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Socialtjänstlag (2001:453) (SoL)

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) (HSL)

Lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd

Målstyrning och måluppfyllelse

Nämndens planering

Nämndens verksamhetsplan antogs i nämnden 2021-12-15. I verksamhetsplanen beskrivs budget, mål och de indikatorer som ska uppnås under verksamhetsåret.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Nämnden har totalt sex mål, där tre mål är nämndspecifika och tre mål förhåller sig till tre av kommunfullmäktiges fem övergripande mål. Det finns inget krav på att nämnderna behöver förhålla sig till samtliga av kommunfullmäktiges mål. De tre nämndspecifika målen är tydligt kopplade till nämndens verksamhet.

Nämnden bryter inte ner de tre övergripande målen till egna nämndspecifika mål. Däremot har nämnden en tydlig beskrivning motsvarande ett nämndspecifikt mål under de tre kommunövergripande målen som nämnden förhåller sig till. Detta gör att nämndens samtliga mål är tydligt kopplade till nämndens verksamhet.

En tydlig koppling saknas dock mellan de nämndspecifika målen och de kommunövergripande målen i nämndens verksamhetsplan.

Nämnden har samma mål som föregående år. Samtliga av årets mål mäts genom indikatorer. I princip samma indikatorer används jämfört med föregående år.

Nämnden har gjort ett aktivt val att i årets verksamhetsplan inte definiera vilka aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året för respektive mål. Vi ser ett behov av att aktiviteter definieras och konkretiseras i planen så att de blir uppföljningsbara under året.

Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse delår 2

Kommunstyrelsens anvisningar (benämns hädanefter anvisningarna) anger att nämnden ska följa upp målstyrning och måluppfyllelse under året i en verksamhetsrapport för delår 2 samt för helåret. Nämndens verksamhetsrapport för delår 2 antogs i nämnden enligt den tidplan kommunstyrelsen fastställt. Däremot klarmarkerades inte rapporten i enlighet med anvisningarna. I rapporten lämnar nämnden en prognos för måluppfyllelse av de mål det finns möjlighet att göra det för. Vissa mål har indikatorer som bara följs upp på helårsbasis.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Nämnden lämnar ingen prognos för måluppfyllelsen för helåret. Det är heller inget krav enligt anvisningarna. Bedömning av måluppfyllelse sker samlat vid helår då det finns indikatorer samt genomförande av aktuella aktiviteter av betydelse som följs upp först vid helåret. Vi noterar att samtliga indikatorer kommer att genomföras.

Nämndens uppföljning av målstyrning och måluppfyllelse per helår

Nämndens verksamhetsrapport antogs i nämnden och klarmarkerades enligt den tidplan kommunstyrelsen fastställt. I rapporten beskrivs måluppfyllelse samt målanalys, genomförda aktiviteter och ekonomiskt resultat.

Nämndens bedömning av måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges mål (de nämnden använder)	Nämndspecifikt mål	Måluppfyllelse 2021	Måluppfyllelse 2022
Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	- Beskrivning: <i>Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska arbeta för förbättrade skolresultat inom Vuxenutbildningen med ett särskilt fokus på att elever ska genomföra påbörjade utbildningar, dvs motverka avbrott av utbildningar</i>		
Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	- Beskrivning: <i>Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska arbeta för att individen ska förflytta sig till egen försörjning genom arbete eller studier</i>		
Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	- Beskrivning: <i>Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska arbeta för att genomföra efterfrågade yrkesutbildningar i samverkan med andra kommuner för att matcha Gävles företagares behov av kompetens</i>		
-	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska stödja individer med psykiska funktionshinder så dessa ges förutsättningar till ett självständigt liv och meningsfull sysselsättning		

Kommunfullmäktiges mål (de nämnden använder)	Nämndspecifikt mål	Måluppfyllelse 2021	Måluppfyllelse 2022
-	Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska säkerställa individer som är beviljade daglig verksamhet enl. LSS ges stöd och förutsättningar till ett självständigt liv och meningsfull sysselsättning		
-	Ett klimatneutralt Gävle 2035		

Måluppfyllelse helår - kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Nämnden bedömer att målet delvis uppnås. Det är oförändrat jämfört med föregående år då målet även då bedömdes som att det delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att en indikator uppnås, en indikator saknar utfall, en indikator uppnås delvis och en indikator uppnås ej.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022
Andel elever som godkänns inom kommunal vuxenutbildning (1)	71 %	82 %		72 %	78 %	
Andel elever som godkänns inom SFI (2)	73 %			74 %		
Andel avhopp från Vuxenutbildningen (3)	20 %	21 %		19 %	21 %	
Andel avhopp från externa utbildningsanordnare (4)		17 %		17 %	23 %	

Anvisningarna ställer inga krav på att nämnden ska göra en jämförelse av årets måluppfyllelse eller indikatorernas utfall med tidigare års måluppfyllelse. Dock har yrkesrevisorerna jämfört årets utfall med föregående år. Jämförelsen visar att indikatorerna har samma eller sämre utfall i år jämfört med föregående år.

Vi noterar även att nämnden har kvar indikatorn som mäter **andel elever som godkänns inom SFI**. Detta trots att nämnden redan föregående år ansåg att indikatorn ej var relevant då den inte fyller någon funktion.

Måluppfyllelse helår - Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Nämnden bedömer att målet delvis uppnås. Det är oförändrat jämfört med föregående år då målet även då bedömdes som att det delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att en indikator uppnås medan fem indikatorer saknar utfall.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022
Genomförandeplan finns och är aktiv och uppdaterad, för samtliga kunder medframtidsärende. (1)	100 %	100 %		100 %	100 %	
Stegförflyttning på väg mot egen försörjning. (2)						
Resultat vid avslut från Arbos, till egen försörjning genom arbete, studier, sjuk/aktivitetsersättning, annan orsak (3)						
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av vuxna biståndsmottagare (R9 Indikator)	36 %	37,8 %		36 %		
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen (R9 indikator)	5,3 %	5,9 %		5,2 %		
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, procent (R9 indikator)	42 %			43 %		

Jämförelsen av den indikator som har ett utfall visar att den har samma utfall i år jämfört med föregående år. Det är bara en indikator som har ett mätbart målvärde med redovisat utfall. Resterande indikatorer saknar antingen utfall eller både målvärde och utfall.

Måluppfyllelse helår - Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Nämndens mål saknar bedömning av måluppfyllelsen. Nedanstående figur visar att indikatorn saknar utfall.

—

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022
Andel elever inom yrkesutbildning som har arbete sex månader efter avslutad utbildning. (1)	61 %	90 %	—	62 %		—

Då indikatorn saknar utfall är en jämförelse med föregående år ej möjlig. Att utfall saknas beror enligt nämnden på att svarsfrekvensen varit mycket låg på denna enkät och därmed har det ej varit möjligt att dra slutsatser av den. Under 2023 ska verksamheten arbeta fram hur man kan mäta detta på annat sätt. Vi noterar därmed att denna indikator ej är relevant.

Måluppfyllelse helår - Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska stödja individer med psykiska funktionshinder så dessa ges förutsättningar till ett självständigt liv och meningsfull sysselsättning

Nämnden bedömer att målet uppnås. Det är ingen försämring jämfört med föregående år då målet även då uppnåddes. Nedanstående figur visar att båda indikatorerna uppnås.

●

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022
Utreda målgruppens behov av aktivitet och sysselsättning (1)	100 %	100 %	●	100 %	100 %	●
Långsiktig plan (till 2024) utifrån nuläge (ovan)	100 %	100 %	●	100 %	100 %	●

Jämförelsen visar att båda indikatorerna har samma utfall i år jämfört med föregående år. Vi noterar att det inte finns ett konkret definierat målvärde. Nämnden baserar den uppnådda måluppfyllelsen på genomförda aktiviteter. Då dessa aktiviteter inte definierats och konkretiserats i nämndens verksamhetsplan, går det inte att göra en bedömning om nämnden genomfört de aktiviteter som krävs för att nå måluppfyllelsen för de två indikatorerna.

Måluppfyllelse helår - Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska säkerställa individer som är beviljade daglig verksamhet enl. LSS ges stöd och förutsättningar till ett självständigt liv och meningsfull sysselsättning

Nämnden bedömer att målet uppnås. Det är en förbättring jämfört med föregående år då målet delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att båda indikatorerna uppnås.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022
Utreda målgruppens behov av aktivitet och sysselsättning (1)	100 %	100 %		100 %	100 %	
Brukarens möjlighet att välja aktivitet utifrån önskemål (1)	100 %		—	100 %	95 %	

Jämförelsen av den indikator som har ett utfall föregående år visar samma utfall även i år. Att den andra indikator saknar utfall föregående år förklaras med att det beror på de restriktioner som var under pandemin.

Vi noterar att det inte finns ett konkret definierat målvärde. Nämnden baserar den uppnådda måluppfyllelsen på genomförda aktiviteter. Då dessa aktiviteter inte definierats och konkretiserats i nämndens verksamhetsplan, går det inte att göra en bedömning om nämnden genomfört de aktiviteter som krävs för att nå måluppfyllelsen för de två indikatorerna.

Måluppfyllelse helår - Ett klimatneutralt Gävle 2035

Nämnden bedömer att målet uppnås. Det är en förbättring jämfört med föregående år då målet delvis uppnåddes. Nedanstående figur visar att indikatorn uppnås.

Indikator	Målvärde 2021	Utfall 2021	Status 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022	Status 2022
Uppnådda delmål	5	3		100%	100%	

Det går inte att göra en jämförelse med föregående år då årets indikator inte anger hur många aktiviteter som ska genomföras för att uppnå målvärdet 100 %.

Vi noterar att det inte finns ett konkret definierat målvärde. Nämnden baserar den uppnådda måluppfyllelsen på genomförda aktiviteter. Då dessa aktiviteter inte definierats och konkretiserats i nämndens verksamhetsplan, går det inte att göra en bedömning om nämnden genomfört de aktiviteter som krävs för att nå måluppfyllelsen för de två indikatorerna.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

” Enligt 6 kap 6 § kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten”. Detta framgår även i reglementet för Gävle kommuns styrelse och nämnder (dnr.19KS455). I reglementet framgår vidare att nämnden har ansvar för att dess uppdrag och verksamhet är tydligt och genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Detta med hänsyn till fullmäktiges mål och styrning, samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Vi noterar att nämndens bedömning av måluppfyllelse till största del enbart baseras på genomförda aktiviteter. Det är bara ett mål *kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor* som har indikatorer med mätbara målvärden som visar faktiskt utfall. Nämndens resterande fem mål saknar alltså indikatorer med mätbara målvärden och/eller utfall.

Vi noterar att nämndens bedömning av måluppfyllelse i stort baseras på en sammanvägning av det arbete som genomförts under året. Verksamhetsrapporten innehåller beskrivningar av det arbete som genomförts under året. Detta går dock inte att härleda till verksamhetsplanen för uppföljning, då nämnden gjort ett aktivt val att i årets verksamhetsplan inte definiera vilka aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året för respektive mål.

Nämndens bedömning av måluppfyllelsen för fem av nämndens totala sex mål, synes osäkert med anledning av noterade brister i målstyrningen. Yrkesrevisorerna har svårt att uttala sig för om måluppfyllelsen för dessa mål ger en rättvisande bild.

Ekonomistyrning

Nämndens budget och resultat

Resultaträkningen nedan visar nämndens budget och utfall. Budgeterade intäkter beräknades till 231,7 mnkr och 1 075,2 mnkr i kommunbidrag. Nämnden har i sin verksamhetsplan beslutat om en budget i balans.

Nämndens kommunbidrag förändrades under året genom att den fick tillskott på +17,9 mnkr samt ytterligare +10,1 mnkr genom omfördelning. Det ursprungliga budgeterade kommunbidraget var 1 047,2 mnkr och nämnden fick därmed totalt +28 mnkr mer under året, vilket ingår i kommunbidraget i nämndens resultaträkning.

Nämndens resultaträkning

(mnkr)	Utfall 2022-12-31	Utfall 2021-12-31	Budget helår 2022
Verksamhetens intäkter	239,2	280,1	231,7
Personalkostnader	-722,7	-737,1	-729,4
Övriga kostnader	-597,5	-563,6	-575,9
Avskrivningar/nedskrivningar	-1,1	-1,3	-1,5
Internränta	0,0	-0,1	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-1072,0	-1022,0	-1075,2
Kommunbidrag	1075,2	1023,4	1075,2
Resultat efter kommunbidrag	3,2	1,4	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-6,9	1,4	0,0
Investeringar	2,5	1,9	2,4
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Nämndens årsprognos i delår 2 var ett positivt resultat på 2,0 mnkr. Nämndens prognos var att de negativa avvikelserna till största del skulle täckas med de av kommunfullmäktige tilldelade budgetmedlen för 2022, för nämndens ordinarie planerade verksamhet.

Årets resultat är ett underskott om -6,9 mnkr. De största negativa avvikelserna inom nämndens verksamheter är inom boende LSS egen regi (-8,1 mnkr) och till viss del personlig assistans i egen regi (-1,5 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med en hög sjukfrånvaro som krävt mer vikarier.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Vi noterar att nämndens resultat inte håller sig inom den ekonomiska ramen från kommunfullmäktige. Nämndens underskott på -6,9 mnkr är en avvikelse mot årsprognosen som gjordes vid delår 2 med -8,9 mnkr. Nämndens årsprognos beräknades då till +2,0 mnkr, vilket var en positiv avvikelse mot budget.

Utifrån en analytisk granskning av nämndens resultaträkning, anses förklaringen till avvikelse mot budget vara rimlig. Avvikelsen om -6,9 mnkr utgör 0,6 % av nämndens ekonomiska ram på 1 075,2 mnkr. Vi noterar dock att ett tillfälligt budgettillskott på +25 mnkr som nämnden fått under respektive år 2021 och år 2022, inte inneburit att budgetramen höjts med motsvarande för 2023.

Detaljgranskning sker i samband med granskningen av Gävle kommuns finansiella rapporter. Eventuella iakttagelser från detaljgranskningen kommer att redovisas i granskningsrapporten för Gävle kommuns årsredovisning.

Nämnden tar upp ekonomiska månadsrapporter för beslut löpande och uppdaterar prognoserna i samband med detta.

Intern kontroll och riskanalys

Nämndens riskhantering och riskanalys

Gävle kommuns reglemente för intern kontroll (antaget av kommunfullmäktige 1999-05-31) anger att en riskanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen. Enligt reglementet och dess tillämpningsanvisningar 5–7 §§ bör olika granskningsområden väljas ut med utgångspunkt från en väsentlighets- och riskbedömning. Internkontrollplanen styrs av den omfattning och volym som nämndens verksamhet har, och de väsentlighets- och riskbedömningar som gjorts.

Riskanalys har ej beslutats i nämnden men varit med som underlag när nämnden antog internkontrollplanen. Nämnden har däremot varit delaktig i arbetet med att ta fram riskanalysen, dels genom utbildning, dels genom att riskanalysen visats upp och diskuterats när internkontrollplanen tagits upp i nämnden som ett kommande beslutsärende.

Riskanalysen innehåller totalt 30 risker, varav två är kritiska. Riskerna är fördelade under områdena finansiell rapportering, efterlevnad av externa och interna regelverk samt ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Riskanalysen innehåller inga risker med koppling vare sig till de kommunövergripande målen eller till nämndspecifika mål.

Kommunfullmäktiges program för mål och riktlinjer för privata utförare fastställdes i maj 2018. Programmet anger att det i nämndernas riskanalys ska framgå hur verksamheten säkerställer tillräcklig insyn, uppföljning och kontroll av privata utförare. Nämnden har i sin riskanalys risker med koppling till privata utförare. Riskerna ingår inte i internkontrollplanen eftersom risknivån är låg.

Nämndens internkontrollplan

Internkontrollplanen har antagits i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet och färdigställdes enligt den tidplan kommunstyrelsen fastställt. Internkontrollplanen baseras på riskanalysen och innehåller totalt fem risker. Riskerna är fördelade under samma områden som i riskanalysen och är bedömda som kritiska samt medium. Nämnden har en kritisk risk i sin internkontrollplan:

- Risk att nämndens uppdrag ej kan genomföras då personal- och kompetensförsörjning inte fungerar.

Nämndens svar vid dialogmöte: De största utmaningarna för att se till att den interna kontrollen är tillräcklig är balansgången mellan tillit och kontroll - att vara en förutsättning och garant samt att tillgodose att kunder, det vill säga Gävles invånare, ska få sina behov och rättigheter tillgodosedda, samtidigt som kontroller ska ges rimliga förutsättningar. Nämnden och sektorn har ett stort omfattande ansvarsområde med många potentiella riskområden samt specifika risker. Det är alltid en utmaning att prioritera rätt. Nämnden och sektorn måste fortsätta att utveckla kontrollmiljö via integrationer i BI-system.

Uppföljning av internkontrollplan

Enligt reglementet och dess tillämpningsanvisningar 5–7 §§ har varje nämnd en skyldighet att, med utgångspunkt från antagen plan, löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde.

Nämndens internkontrollrapport har antagits i nämnden i enlighet med internkontrollreglementet samt klarmarkerats enligt anvisningarna.

Nämnden har under året följt upp internkontrollplanen per delår 2 samt per helår. I rapport för intern kontroll per helår följdes samtliga risker upp.

Yrkesrevisorernas iakttagelser

Ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 6 § kommunallagen på nämnden. Vi noterar att riskanalysen inte är beslutad av nämnden. Däremot har nämnden varit delaktig i arbetet med att ta fram riskanalysen, vilket kommunrevisionen tidigare rekommenderat för att nämnden ska kunna säkerställa en tillräcklig internkontroll enligt kommunallagen. Vi noterar att nämnden varit delaktig i arbetet med att ta fram riskanalysen, dels genom utbildning, dels genom att riskanalysen visats upp och diskuterats när internkontrollplanen tagits upp i nämnden som ett kommande beslutsärende.

Internkontrollplanen har antagits i nämnden enligt den tidplan kommunstyrelsen fastställt. Internkontrollplanen baseras på nämndens riskanalys och följer därmed internkontrollreglementet. Vi noterar att riskanalysen varit med i beslutsunderlagen till internkontrollplanen, vilket innebär att nämnden tagit del av samtliga 30 risker som är identifierade i riskanalysen i samband med att internkontrollplanen beslutades.

Den beslutade internkontrollplanen innehåller fem av de 30 identifierade riskerna i riskanalysen. Internkontrollplanen innehåller fullständiga beskrivningar av: risker, risknivåer, kontrollmomentsansvariga och periodicitet. Den beslutade internkontrollplanen saknar dock kontrollmoment, med hänvisning till att de tillkommer i april 2022 på grund av att inventering pågår. Vi noterar att internkontrollplanen med tillkommande kontrollmoment redovisats i nämnden under sammanträdet i april 2022, där 20 kontrollmoment finns kopplade till de fem olika riskerna i internkontrollplanen.

I rapport per helår ges begripliga beskrivningar av kontrollmoment och uppföljning. Ett kontrollmoment har inte genomförts under 2022 avseende First Card. En förklaring finns i rapporten att en översyn pågår av vilka betallösningar som ska användas.

Övrigt

Specifika frågor till nämnden under dialogmöte

Försörjningsstöd

Har nämnden arbetat för att utveckla en bättre samverkan mellan nämnden och socialnämnden gällande försörjningsstöd och boendeenhetens verksamhet? Redogör.

Nämndens svar vid dialogmöte:

En gemensam rutin har tagits fram mellan berörda verksamheter från båda nämnderna kring hanteringen av till kommunen inkomna underrättelser om el- och hyresskulder. I detta prioriteras barnfamiljer och personer över 65 år. Nämnden kommer också under hösten igångsatt en översyn i hur vi arbetar med förmedlingsmedel där vissa personers inkomster tas in för att säkerställa att bland annat hyra och el betalas. I detta kommer socialnämndens och överförmyndarnämndens verksamheter också involveras.

Uppföljning av tidigare granskningar

I tidigare granskningar har rekommendationer framförts till nämnden. I årets grundläggande granskning har vi gjort en uppföljning av vidtagna åtgärder. Vi noterar att nämnden inte vidtagit samtliga åtgärder vi rekommenderat.

Från tidigare grundläggande granskningsrapporter

Målstyrning och måluppfyllelse

Rekommendationer

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att utveckla arbetet med indikatorer så de blir konkreta, mätbara och realistiska samt tydligt kopplar till de mål de är avsedda att mäta måluppfyllelsen av.

Uppföljning 2022

Nämnden har inte följt yrkesrevisorernas rekommendation då nämnden har samma indikatorer som föregående år, trots att nämnden anser att det finns indikatorer som inte är relevanta då de inte fyller någon funktion.

Intern kontroll

1.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att fatta beslut om riskanalys då ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig ligger enligt 6 kap 7 § kommunallagen på nämnden.

Uppföljning 2022

Nämnden har inte följt yrkesrevisorernas rekommendation då riskanalysen inte är beslutad av nämnden.

2.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar att nämnden behandlar och ansvarar för riskanalysarbetet samt beslutar om vilka risker som ska föras fram i internkontrollplanen.

Uppföljning 2022

Nämnden har följt yrkesrevisorernas rekommendation. Nämnden har varit delaktig i arbetet med att ta fram riskanalysen, dels genom utbildning, dels genom att riskanalysen visats upp och diskuterats när internkontrollplanen tagits upp i nämnden som ett kommande beslutsärende. Riskanalysen har även varit med i beslutsunderlagen när beslut om internkontrollplanen togs. Yrkesrevisorerna bedömer att nämnden varit fullt delaktiga i arbetet med riskanalys 2022.

3.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att se till så att riskanalysen kopplar till de kommunövergripande målen samt de nämndspecifika målen för att säkerställa måluppfyllelsen.

Uppföljning 2022

Nämnden har inte följt yrkesrevisorernas rekommendation då riskanalysen saknar risker med koppling till vare sig de kommunövergripande målen eller till nämndspecifika mål.

4.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen sker med utgångspunkt från antagen plan och därmed i enlighet med Gävle kommuns internkontrollreglemente 7§.

Uppföljning 2022

Nämnden har följt yrkesrevisorernas rekommendation.

5.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att en bättre samverkan mellan arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och socialnämnden behöver utvecklas gällande försörjningsstöd och boendeenhetens verksamhet.

Uppföljning 2022

Vi kan inte se något om den samverkan i verksamhetsrapport 2022. Yrkesrevisorerna kommer att följa upp detta under 2023.

6.Rekommendation

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att se över periodiciteten avseende återrapportering av de kontrollmoment som finns i internkontrollplanen gällande de risker som har högst risknivå. Detta då nämndernas interna kontroll syftar till att återrapportering ska förmedlas på ett sådant sätt att beslutsfattare kan vidta erforderliga åtgärder.

Uppföljning 2022

Nämnden har följt yrkesrevisorernas rekommendation.

Rekommendationer 2022

Målstyrning och måluppfyllelse

Yrkesrevisorerna rekommenderar nämnden att definiera och konkretisera aktiviteter i verksamhetsplanen så att de blir uppföljningsbara under året.

Nämndens yttrande över grundläggande granskningsrapport 2021

Kommunrevisionen överlämnade rapporten 2022-05-19 till nämnden för kännedom med möjlighet att yttra sig. Nämnden har lämnat ett yttrande över rapporten och har i yttrandet kommenterat kommunrevisionens synpunkter (dnr 22AFN67).